

**Consiliul Superior al Magistraturii
Institutul Național al Magistraturii**

**Concurs pentru ocuparea posturilor vacante de magistrat-asistent la ÎCCJ
16 noiembrie 2020 – 3 martie 2021**

**PROCES VERBAL
de soluționare a contestațiilor la barem pentru Secția penală**

08 februarie 2021

Întocmit de Comisia de soluționare a contestațiilor – Secția penală, privind contestațiile la baremul de notare și evaluare formulate de candidații din anexă în temeiul art. 13 alin. 2 din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea posturilor vacante de magistrat-asistent la ÎCCJ, referitoare la baremul stabilit pentru probele scrise din 31 ianuarie 2021.

La Proba Teoretică au fost formulate contestații de către 7 candidați, cu privire la următoarele întrebări:

- 1 G1 (3 G2, 10 G3, 9 G4), contestată de 2 candidați**
- 23 G1 (36 G2, 33 G3, 34 G4), contestată de 4 candidați**
- 31 G1 (21 G2, 30 G3, 32 G4), contestată de 4 candidați**
- 37 G1 (30 G2, 35 G3, 26 G4), contestată de 2 candidați**
- 39 G1 (28 G2, 37 G3, 23 G4), contestată de un candidat**

A. La Proba Practică au formulat contestații 19 candidați.

Comisia a admis în parte contestațiile formulate pentru următoarele considerente:

I. Partea introductivă a deciziei.

Potrivit dispozițiilor art. 420 alin. (1) Cod procedură penală, partea introductivă cuprinde mențiunile prevăzute la art. 370 alin. (4) respectiv: ziua, luna, anul și denumirea instanței; mențiunea dacă ședința a fost sau nu publică; numele și prenumele judecătorilor, procurorului și greșierului; numele și prenumele părților, avocaților și celelalte persoane care participă în proces

și care au fost prezente la judecată, precum și a celor care au lipsit, cu arătarea calității procesuale și cu mențiunea privitoare la îndeplinirea procedurii;...

Când hotărârea se pronunță în ziua în care a avut loc judecata, nu se întocmește încheiere de ședință, aspectele vizând desfășurarea ședinței de judecată fiind cuprinse în partea introductivă a hotărârii (practicaua).

Practicaua se redactează în ziua în care au avut loc dezbaterile, mențiunile pe care trebuie să le cuprindă încheierea de ședință fiind înserate în partea introductivă a hotărârii.

Din datele speței rezultă că atât dezbaterile cât și pronunțarea, au avut loc la data de 1.11.2018.

Prin urmare, mențiunea din barem în sensul că "dezbaterile au avut loc în ședința din data de 15.03.2017, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, care face parte integrantă din decizie, precum și cea a stabilirii datei pentru pronunțarea deciziei" este greșită, urmând a fi reținută data de 1.11.2018 ca dată când au avut loc dezbaterile și pronunțarea hotărârii.

II. Soluția cu privire la apelul formulat de procuror.

Potrivit dispozițiilor art. 421 alin. 2 lit. b) Cod procedură penală, instanța admite apelul, desființează hotărârea primei instanțe și dispune rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost desființată...și atunci când instanța nu s-a pronunțat asupra acțiunii civile...

Această soluție se impune din perspectiva respectării dreptului la două grade de jurisdicție în materie penală, garantat de art. 2 din Protocolul nr. 7 adițional la CEDO, în contextul în care omisiunea soluționării acțiunii civile echivalează cu lipsa judecării în primă instanță, iar efectuarea acesteia, pentru prima dată în apel, privează partea de o cale de atac, instanța de apel având obligația de a se asigura că drepturile părților sunt pe deplin respectate.

Din datele speței rezultă că inculpații au fost trimiși în judecată și pentru săvârșirea infracțiuni de distrugere prev. de art. 253 alin. (1) Cod penal, constând în aceea că în data de 8/9 noiembrie 2013, în jurul orelor 24, au pătruns în barul Întreprinderii Individuale G, distrugând mai multe bunuri.

În atare condiții, instanța de fond avea obligația, potrivit art. 397 alin. (1) Cod procedură penală, să se pronunțe prin aceeași hotărâre și asupra acțiunii civile.

Omisiunea primei instanțe a constituit o critică de nelegalitate în calea de atac exercitată de procuror, astfel încât instanța de control judiciar trebuia să admită apelul, să desființeze sentința și să dispună trimiterea cauzei spre rejudecare la aceeași instanță pentru a se pronunța asupra acțiunii civile, în temeiul dispozițiilor art. 421 alin. 2 lit. b) Cod procedură penală.

Pe cale de consecință baremul va fi modificat, în sensul că în loc de "Va soluționa acțiunea civilă" se va reține "admite apelul cu trimiterea cauzei spre rejudecare sub aspectul acțiunii civile"...

Celelalte critici invocate de candidați sunt nefondate pentru următoarele considerente:

În ceea ce privește motivul de apel formulat de parchet la punctul 6 (omisiunea primei instanțe de a soluționa acțiunea civilă), Comisia reține că, potrivit art. 409 alin. (1) lit. a Cod procedură penală, procurorul poate face apel referitor la latura penală și latura civilă.

Această soluție legislativă are în vedere, în esență, faptul că procurorul nu este adversarul vreuneia dintre părți, ci el intervine în proces pentru a veghea la respectarea legii.

Principiul disponibilității, care guvernează procesul civil, nu este afectat de dreptul procurorului de a exercita calca de atac și asupra acțiunii civile, deoarece părțile nu sunt împiedicate să-și manifeste dreptul de dispoziție, întrucât, ele pot renunța la dreptul subiectiv, pot încheia tranzacție, potrivit legii civile.

Infrațiunea de distrugere, reținută în sarcina inculpaților, este o infrațiune de prejudiciu și, ca atare, prima instanță avea obligația să rezolve atât acțiune penală, în condițiile art. 396 Cod procedură penală, cât și acțiune civilă, conform art. 397 Cod procedură penală.

Omisiunea instanței de fond a constituit o critică de nelegalitate, astfel că, instanța de control judiciar, investită cu apelul procurorului, trebuia să admită apelul și să desfășureze hotărârea cu trimiterea cauzei spre rejudecare numai cu privire la acțiune a civilă.

În ceea ce privește aplicarea dispozițiilor art. 184 lit. d Cod penal, Comisia constată, în raport de datele speței, că infrațiunea de tulburare a ordinii și liniștii publice a fost săvârșită într-un loc neaccesibil publicului – dar în prezența mai multor persoane – și nu într-o adunare sau reuniune, astfel că sunt incidente doar dispozițiile art. 184 lit. c Cod penal.

În ceea ce privește apelul declarat de inculpata A., Comisia constată că aceasta a solicitat achitarea, apreciind că faptele au fost comise în stare de legitimă apărare. Datele speței, demonstrează că inculpata A. a intervenit în mod voluntar în susținerea inculpaților C. și F, acțiunile sale nefiind generate de încercarea de a înlătura un atac material, direct, imediat și injust din partea numitului I.

Pedeapsa nelegală aplicată inculpatei A. – din perspectiva sporului obligatoriu –, a constituit o critică de nelegalitate invocată de procuror, relevantă, în mod corespunzător, în soluția indicată la pct. 2 din barem (A. Apelul declarat de Ministerul Public).

Cu privire la pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art. 66 Cod penal, Comisia constată că nu este contestată soluția din barem, indicată la pct. 3 (A. Apelul declarat de Ministerul public), scopul urmărit fiind tocmai acela de a se observa, de către candidați,

că legea nu prevede, în mod obligatoriu, această pedeapsă pentru infracțiunile de distrugere, respectiv tulburare a ordinii și liniști publice.

În privința criticii referitoare la modul de soluționare a apelului declarat de inculpatul C, Comisia reține că exprimările din barem sunt exemplificative, punctajul fiind acordat integral în cazul identificării de către candidat a caracterului fondat/nefondat al motivului de apel, cu arătarea argumentelor în susținerea acestuia și a textului legal incident.

B. La Proba Teoretică au formulat contestații 7 candidați.

1 G1 (3 G2, 10 G3, 9 G4), contestată de 2 candidați

Contestațiile sunt neîntemeiate, varianta de răspuns corectă fiind cea indicată în barem, la litera C.

Pentru ca o faptă prevăzută de legea penală să constituie infracțiune, nu este suficient ca aceasta să fie comisă în realitatea obiectivă, fiind necesar ca ea să fie comisă cu vinovăție, ceea ce presupune ca fapta să-i fie imputabilă celui care a comis-o.

În ceea ce privește forma de vinovăție cu care trebuie comisă fiecare faptă prevăzută de legea penală pentru a constitui infracțiune, legiuitorul a stabilit condițiile prin dispozițiile art. 16 din Codul penal.

Potrivit dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Codul penal, *„fapta constituie infracțiune numai dacă a fost săvârșită cu forma de vinovăție cerută de legea penală”*.

Interpretarea acestei norme scoate în evidență faptul că este posibil ca o persoană să comită o faptă prevăzută de legea penală, dar care să nu constituie infracțiune, motivat de faptul că a fost comisă cu o altă formă de vinovăție decât cea cerută de norma de incriminare.

Potrivit dispozițiilor alin. (2) al aceluiași articol 16 din Codul penal, *„vinovăție există când fapta este comisă cu intenție, culpă sau cu intenție depășită”*.

Raportând formele de vinovăție menționate în alineatul precedent la dispozițiile art. 16 alin. (6) teza I din Codul penal – *„fapta constând într-o acțiune sau inacțiune constituie infracțiune când este săvârșită cu intenție”* – rezultă că regula instituită de legiuitor este aceea că faptele prevăzute de legea penală, pentru a fi pedepsite, trebuie să fie comise, sub aspectul vinovăției, cu intenție.

De la regula instituită prin dispozițiile art. 16 alin. (6) teza I, legiuitorul a prevăzut o excepție în teza a II-a a aceluiași alin. (6), și anume că *„fapta comisă din culpă constituie infracțiune numai când legea o prevede în mod expres”*. Rezultă din această a doua teză a alin. (6) că faptele prevăzute de legea penală, al căror element material al laturii obiective constă într-o acțiune sau inacțiune, vor putea constitui infracțiune când sunt comise din culpă numai atunci când legea prevede în mod expres acest lucru. Altfel spus, fapta care constă într-o inacțiune, constituie infracțiune când este săvârșită cu intenție sau din culpă, afară de cazul când legea sancționează numai săvârșirea ei cu intenție.

23 G1 (36 G2, 33 G3, 34 G4), contestată de 4 candidați

Contestațiile sunt neîntemeiate, varianta de răspuns corectă fiind cea indicată în barem, la litera B.

Dispozițiile art. 260 alin. (3) din Codul de procedură penală, invocate ca fiind aplicabile în rezolvarea ipotezei din grila analizată, se referă la situația în care scrisoarea recomandată prin care se citează un suspect sau inculpat care locuiește în străinătate nu poate fi înmănată, caz în care se prevede expres că citația se afișează la sediul parchetului sau al instanței, după caz.

În realitate, ipoteza grilei este alta și se referă la situația suspectului care locuiește în străinătate și a fost citat anterior prin scrisoare recomandată care nu a putut fi înmănată acestuia.

Or, potrivit art. 259 alin. (5) din Codul de procedură penală: „Dacă nu se cunosc nici adresa unde locuiește suspectul sau inculpatul și nici locul său de muncă, la sediul organului judiciar se afișează o înștiințare care trebuie să cuprindă: (...) e) mențiunea că înștiințarea că se referă la actul procedural al citației; ....”.

Se observă că textul de lege enunțat nu limitează sfera de aplicare numai la situația în care necunoașterea adresei sau a locului de muncă vizează un suspect sau inculpat care locuiește în țară, fiind deopotrivă incident și în cazul suspectului/inculpatului care locuiește în străinătate, dar nu i se cunoaște adresa și nici locul de muncă.

Cum din datele speței nu rezultă motivul pentru care scrisoarea recomandată nu a putut fi înmănată suspectului cu ocazia citării sale anterioare prin scrisoare recomandată (motiv ce putea consta tocmai în faptul că acesta nu locuia la respectiva adresă din străinătate), luând în considerare și celelalte variante de răspuns propuse prin barem, rezultă ca fiind corectă varianta de la lit.B), corespunzătoare situației la care se referă art.259 alin. (5) din Codul de procedură penală.

31 G1 (21 G2, 30 G3, 32 G4), contestată de 4 candidați

Contestațiile sunt neîntemeiate, în sensul acceptării ca fiind corectă și a variantei de răspuns de la litera A, alături de varianta de răspuns de la litera B, indicată în barem.

Raportat la conținutul speței și dispozițiile cu caracter general de la art.550 din Codul de procedură penală, care reglementează modalitatea în care hotărârile instanțelor penale devin executorii, luând în considerare și varianta corectă de răspuns indicată în barem, aceea de la litera B, rezultă că enunțul întrebării a avut în vedere situația în care hotărârea primei instanțe este executorie în ansamblul ei, și nu o dispoziție din hotărâre.

Or, în cazurile în care instanța prin sentință dispune revocarea măsurii arestării preventive, conform art.399 alin. (3) din Codul de procedură penală, ceea ce devine executorie, potrivit alineatului 4 al aceluiași articol, este numai dispoziția din hotărâre privitoare la revocarea măsurii preventive și nu hotărârea (sentința) în ansamblul său.

Noțiunea de „hotărâre” se referă deopotrivă atât la sentințe, cât și la încheieri, așa cum se prevede în dispozițiile art.370 din Codul de procedură penală, ceea ce înseamnă că enunțul întrebării nu excludea „încheierea” ca act procedural al primei instanței.

Prin urmare, hotărârea primei instanțe (încheiere) este executorie în ansamblul său (nu doar o dispoziție din hotărâre) la data pronunțării, când s-a dispus respingerea propunerii de luare a măsurii arestării preventive și s-a luat măsura preventivă a controlului judiciar, conform art.227 din Codul de procedură penală.

Tot astfel, nu poate fi acceptată ca fiind corectă varianta de răspuns din barem de la lit.C, în condițiile în care prin dispozițiile 204 alin. (3) din Codul de procedură penală se prevede expres că nu este suspensivă de executare contestația formulată împotriva încheierii prin care s-a dispus luarea sau prelungirea unei măsuri preventive. Rezultă astfel că încheierea prin care s-a dispus prelungirea măsurii arestului la domiciliu este executorie de la data pronunțării, măsura preventivă urmând a fi executată după expirarea măsurii anterior dispuse în cauză.

37 G1 (30 G2, 35 G3, 26 G4), contestată de 2 candidați

Contestațiile sunt neîntemeiate, varianta de răspuns corectă fiind cea indicată în barem, la litera C.

Potrivit art.25 alin. (5) Cod procedură penală, în caz de încetare a procesului penal pentru cazurile prevăzute la art.16 alin. (1) lit.e), f) – cu excepția prescripției, instanța lasă nesoluționată acțiunea civilă.

Or, decesul inculpatului constituie, conform art.16 alin. (1) lit.f) din Codul de procedură penală, unul din cazurile care împiedică punerea în mișcare și exercitarea acțiunii.

Prin urmare, în cazul decesului inculpatului, situația menționată în ipoteza grilei, acțiunea civilă este lăsată nesoluționată, așa cum se prevede în varianta corectă de răspuns de la lit.C) din barem, indiferent de conduita și comportamentul procesual al moștenitorilor sau succesorilor în drepturi ai părții civile, care și-ar exprima opțiunea de a continua exercitarea acțiunii civile.

Variantele de răspuns de la lit.A) și B) din barem se referă la exercitarea acțiunii civile de către sau față de succesori, conform art.24 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, în caz de deces a părții civile și a părții responsabile civilmente, ipoteze distincte de cazul în care intervine decesul inculpatului.

39 G1 (28 G2, 37 G3, 23 G4), contestată de un candidat

Contestația este neîntemeiată, varianta de răspuns corectă fiind cea indicată în barem, la litera C.

Termenele sunt intervale de timp înăuntrul cărora sau după epuizarea cărora pot fi îndeplinite acte și măsuri procesuale sau procedurale.

În raport cu natura drepturilor și intereselor pe care le ocrotesc, legiuitorul a reglementat termenele substanțiale și termenele procedurale.

Termenele substanțiale sunt intervale de timp determinate de lege pentru ocrotirea unor drepturi sau interese extraprocusuale, ele stabilind sau disciplinând în timp măsurile pe care organele judiciare le pot lua în ceea ce privește privarea sau restrângerea drepturilor persoanei, fiind termene substanțiale cele care privesc durata măsurilor preventive, termenele de prescripție a răspunderii penale, etc.

Termenele procedurale privesc intervale de timp fixate pentru a ocroti drepturi și interese ale persoanei conferite în cadrul procesului penal, fiind termene procedurale cele care vizează

declararea căilor de atac, termenul de a face plângere împotriva actelor procurorului și termenul de rezolvare de către procuror a unor astfel de plângeri, etc.

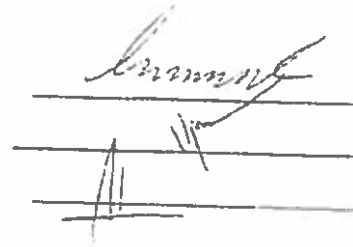
Din modalitatea de formulare a enunțului întrebării - termen de 48 de ore pentru declararea unei contestații împotriva unei încheieri pronunțate într-o zi de vineri la ora 12:00 - rezultă fără echivoc faptul că suntem în prezența unui termen procedural, iar nu a unui termen substanțial. Chiar dacă încheierea ar fi vizat o măsură preventivă, întotdeauna termenul de declarare a căilor de atac (contestație, apel, recurs, contestație în anulare, revizuire, etc.) împotriva oricăror hotărâri (în cazul de față contestație împotriva unei încheieri) este un termen procedural, iar nu unul substanțial.

Drept urmare, fiind un termen procedural pe ore, sunt aplicabile dispozițiile art. 269 alin. (2) din Codul de procedură penală - „La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se socotește ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește”.

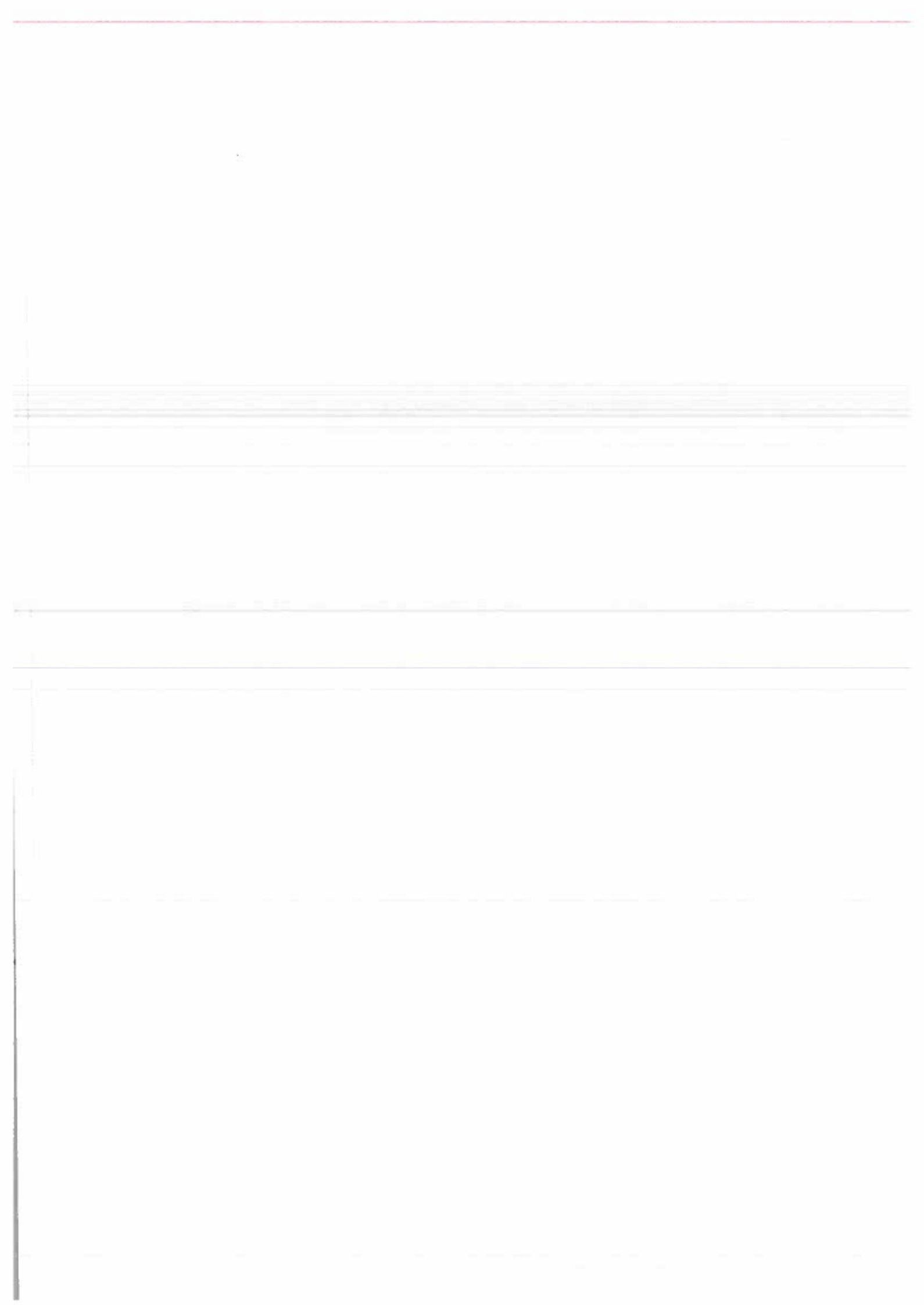
Termenele pe ore și pe zile se calculează pe unități libere de timp, durata timpului material fiind mai mare cu două unități de timp decât termenul procedural în sine.

În aceste condiții, termenul de 48 de ore se va împlini duminică la ora 14:00, deoarece nici ora 12:00 a zilei de vineri, și nici ora 13:00 a zilei de duminică, nu se includ în cele 48 de ore.

Comisia de soluționare a contestațiilor

A handwritten signature in cursive is written above three horizontal lines. Below the lines, there is a stamp consisting of two vertical bars and a horizontal line, resembling a stylized 'II' or a specific administrative mark.

Lista candidaților care au formulat contestații la barem
pentru Sectia Penală

Nr. crt.	Nume și prenume	Proba teoretică	Proba practică
1	ANCA Dragoș Cosmin		X
2	BARBU Cristian		X
3	BOTA Elena Rosana	X	X
4	BRATU Andreea Raluca		X
5	BRUMĂ Daniel Florin		X
6	CĂMPAN Lorena Mihaela	X	X
7	CIOBANU Maria Andreea	X	X
8	DOBRICĂ Maria Cristina		X
9	GOZOB Melania Camelia		X
10	HALASZ BUȘE Florina Ioana	X	X
11	LUNGU Alexandru	X	X
12	MITITELU Mihai		X
13	NAE Elena Laura		X
14	PARASCHIV Mirela Adina		X
15	POSTOLACHE Andreea Diana	X	X
16	SÎRBU Viorel Valentin		X
17	SPIRIDONESCU Ștefan	X	X
18	STAFIE Narcisa Teodora		X
19	TUGEARU Mihaela		X

